

Vai trò của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị ở Lào trong giai đoạn hội nhập quốc tế hiện nay

Bronglor Vaxeng

Trường Chính trị tỉnh Xay Sôm Bun, CHDCND Lào

(LLCT&TTĐT) Bài viết nghiên cứu vai trò của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh hội nhập quốc tế, tập trung vào trường hợp nước Cộng hoà Dân chủ Nhân dân Lào (CHDCND Lào). Thông qua phương pháp phân tích tài liệu, so sánh kinh nghiệm giữa Lào và Việt Nam, nghiên cứu làm rõ bốn vai trò chủ yếu của giảng viên lý luận chính trị: (1) lực lượng trung tâm trong đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị cho cán bộ; (2) lực lượng xung kích bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; (3) nhà nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn và tham mưu chính sách; (4) tấm gương sáng về phẩm chất, đạo đức cách mạng. Kết quả nghiên cứu góp phần khẳng định vai trò trung tâm đa diện của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị đối với sự nghiệp cách mạng. Đồng thời, đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị giai đoạn mới.

1. Đặt vấn đề

Sinh thời, Chủ tịch Cayxôn Phômvihản đã khẳng định tầm quan trọng đặc biệt của công tác đào tạo cán bộ đối với sự sống còn của Đảng. Ông nhấn mạnh: “Công tác xây dựng Đảng là công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ... Cán bộ là vốn quý báu nhất của Đảng... Đảng đã có chủ trương, đường lối đúng đắn, mọi công tác cách mạng của Đảng sẽ tốt hay xấu, sẽ thành công hay thất bại đều do cán bộ của Đảng quyết định” (Cayxôn Phômvihản, 1965). Tư tưởng đó thống nhất với quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh: “Cán bộ là cái gốc của mọi công việc”, “huấn luyện cán bộ là công việc gốc của Đảng” (Hồ Chí Minh, 1947). Những luận điểm trên đặt nền tảng lý luận cho việc đề cao vai trò của công tác giáo dục lý luận chính trị và đặc biệt là vai trò của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị - những người trực tiếp “ươm trồng” đội ngũ cán bộ kế cận cho Đảng.

Trong giai đoạn hội nhập quốc tế sâu rộng hiện nay, CHDCND Lào đứng trước cả thời cơ và thách thức đan xen. Hội nhập mở ra điều kiện tiếp thu tri thức mới, hợp tác phát triển kinh tế - xã hội, nhưng cũng đặt ra yêu cầu giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trước ảnh hưởng của những tư tưởng ngoại lai, diễn biến hòa bình. Đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tại các trường chính trị - hành chính ở Lào chính là lực lượng nòng cốt trên mặt trận này. Họ có vai trò trung tâm và đa diện: vừa là những người tổ chức, thực thi nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng lý luận cho cán bộ, đảng viên; vừa là người truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihản - nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam của cách mạng Lào; đồng

thời là “những chiến sĩ” tiên phong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; là nhà nghiên cứu, tham mưu về lý luận chính trị; và là tấm gương sáng về phẩm chất, đạo đức cách mạng cho đảng viên noi theo.

Bài viết này, với góc nhìn của một nghiên cứu viên CHDCND Lào, sẽ phân tích sâu sắc các vai trò nói trên của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị trong bối cảnh hội nhập. Từ thực tiễn công tác ở Lào và tham khảo một số kinh nghiệm từ Việt Nam, bài viết nhấn mạnh sự cần thiết phải không ngừng nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị nhằm đáp ứng yêu cầu mới và giữ vững trận địa tư tưởng của Đảng trong tình hình mới.

2. Phương pháp nghiên cứu

Bài viết sử dụng phương pháp phân tích, tổng hợp tài liệu trên cơ sở thu thập các nguồn dữ liệu thứ cấp, bao gồm văn kiện Đảng, quy định của Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Lào, các bài báo khoa học và luận án có liên quan. Đồng thời, phương pháp so sánh được áp dụng nhằm đối chiếu kinh nghiệm giữa Lào và Việt Nam trong việc phát huy vai trò của giảng viên lý luận chính trị. Các tư liệu thực tiễn từ quá trình công tác tại Lào được sử dụng để minh họa và củng cố luận điểm, đảm bảo kết hợp chặt chẽ giữa lý luận và thực tiễn trong phân tích. Những phương pháp này giúp bài viết đưa ra kết luận toàn diện và đề xuất giải pháp phù hợp với bối cảnh cụ thể của Lào.

3. Vai trò chủ yếu của giáo viên LLCT hiện nay

Thứ nhất, giảng viên lý luận chính trị trung tâm của công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị

Trong các trường chính trị - hành chính, giảng viên lý luận chính trị giữ vai trò chủ chốt, quyết định trực tiếp đến chất lượng đào tạo, bồi dưỡng cán bộ. Hồ Chí Minh từng nói: “Nếu không có thầy giáo thì không có giáo dục... Không có giáo dục, không có cán bộ thì cũng không nói gì đến kinh tế văn hóa” (Hồ Chí Minh, 2011, T.10). Cán bộ có vững về bản lĩnh chính trị, tư tưởng hay không phụ thuộc phần lớn vào chất lượng giáo dục lý luận chính trị mà họ được thụ hưởng, trong đó, người giảng viên là nhân tố trung tâm. Một nghiên cứu tại Việt Nam khẳng định: trong quy trình đào tạo, bồi dưỡng cán bộ tại các trường chính trị, “giảng viên vẫn luôn đóng vai trò ‘trung tâm’ của quá trình đào tạo, bồi dưỡng. Chất lượng công tác của giảng viên luôn ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng” (Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, ThS. Nguyễn Thế Sang, 04/3/2024).

Đối với Lào, hệ thống Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia và các trường chính trị tỉnh là nơi thực hiện nhiệm vụ đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý ở các cấp. Đại hội X của Đảng Nhân dân Cách mạng Lào (2016) xác định: “Cải tiến và nâng cao chất lượng công tác tư tưởng, lý luận là vấn đề chiến lược quan trọng, vấn đề cấp bách trong

những năm tới” (Đảng Nhân dân Cách mạng Lào, 2016). Trên tinh thần đó, các trường chính trị - hành chính xác định công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ là nhiệm vụ trung tâm, trọng yếu của nhà trường. Giảng viên - với tư cách chủ thể giảng dạy - đương nhiên là lực lượng trung tâm thực thi nhiệm vụ ấy. Theo một thống kê, tại 18 trường chính trị - hành chính cấp tỉnh của Lào hiện nay, 100% giảng viên đều tốt nghiệp chuyên ngành lý luận Mác - Lênin và có kinh nghiệm thực tiễn cơ sở. Đây là nền tảng để họ đảm nhận trọng trách đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, đảng viên đáp ứng yêu cầu của Đảng và Nhà nước Lào (Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, 2019).

Giảng viên lý luận chính trị không chỉ giảng dạy thuần túy, mà họ tham gia vào toàn bộ quy trình đào tạo: từ xây dựng chương trình, giáo án, trực tiếp giảng bài các môn lý luận, đến hướng dẫn thảo luận, kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học viên. Với sự phát triển của công nghệ thông tin và phương pháp giáo dục mới, vai trò của giảng viên càng được khẳng định chứ không hề suy giảm. Các công cụ hiện đại chỉ mang tính hỗ trợ; không thể thay thế vai trò chủ đạo của người giảng dạy trực tiếp. Thực tiễn ở Lào cũng cho thấy, ở những lớp đào tạo cán bộ đạt kết quả cao, luôn có dấu ấn của những giảng viên tận tâm, có năng lực sư phạm tốt và hiểu biết thực tế sâu sắc.

Bên cạnh nhiệm vụ lên lớp giảng bài, giảng viên lý luận chính trị còn là người truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihản và quan điểm, đường lối của Đảng tới đội ngũ cán bộ, đảng viên. Họ chính là “cánh tay phải” đắc lực của Đảng trên mặt trận tư tưởng. Thông qua các bài giảng chuyên đề, giảng viên “trực tiếp truyền thụ đến người học hiểu sâu, hiểu đúng về những giá trị cốt lõi của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh” - và ở Lào là tư tưởng Cayxôn Phômvihản. Kể từ Đại hội X (2016), tư tưởng Cayxôn Phômvihản đã được Đảng NDCM Lào chính thức xác định là một bộ phận cấu thành nền tảng tư tưởng của Đảng. Do đó, việc giảng dạy tư tưởng này cùng với chủ nghĩa Mác - Lênin trở thành nội dung trọng tâm tại các trường chính trị của Lào. Đội ngũ giảng viên chính là lực lượng nòng cốt chuyển tải đến học viên “thế giới quan, phương pháp luận khoa học, niềm tin vững chắc vào sự lãnh đạo của Đảng”. Qua giảng viên, các chủ trương, chính sách mới của Đảng và Nhà nước được tuyên truyền, giải thích sâu rộng tới cán bộ, đảng viên và quần chúng, giúp họ hiểu và thực hiện nghiêm túc đường lối đã đề ra. Nhiều nhà giáo dục lý luận chính trị cho rằng giảng viên không chỉ thực hiện chức năng truyền thụ tri thức mà còn có vai trò khơi dậy cảm hứng, củng cố niềm tin và định hướng hành động cho học viên.

Như vậy, với vai trò là người thầy trên bục giảng lý luận, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị chính là trung tâm của công tác đào tạo, bồi dưỡng lý luận chính trị. Họ quyết định trực tiếp hiệu quả đào tạo cán bộ - nhân tố then chốt bảo đảm sự thành công của sự nghiệp cách mạng trong giai đoạn hội nhập hiện nay.

Thứ hai, giảng viên lý luận chính trị - lực lượng xung kích bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Bên cạnh vai trò giáo dục, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị còn được ví như những chiến sĩ tiên phong trên mặt trận tư tưởng của Đảng. Trong bối cảnh hội nhập, các thế lực thù địch và cơ hội chính trị không ngừng chống phá nền tảng tư tưởng xã hội chủ nghĩa bằng nhiều thủ đoạn tinh vi. Chúng xuyên tạc chủ nghĩa Mác - Lênin, phủ nhận tư tưởng của các lãnh tụ, gieo rắc quan điểm sai trái nhằm lung lay niềm tin của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Trước tình hình đó, giảng viên lý luận chính trị có trách nhiệm to lớn trong việc “nhận diện, phản bác các luận điệu xuyên tạc... giữ vững trận địa tư tưởng xã hội chủ nghĩa”.

Giảng viên các trường chính trị ở Việt Nam được đánh giá là “lực lượng trực tiếp, quan trọng nhất thực hiện phần lớn nhiệm vụ chính trị” tại địa phương, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch. Ở Lào, vai trò này càng được nhấn mạnh trong giai đoạn hội nhập quốc tế. Đại hội XI Đảng NDCM Lào (2021) đã đề ra nhiệm vụ “chủ động và kiên quyết phê phán những quan điểm sai trái, bác bỏ luận điệu phản động, làm thất bại mọi âm mưu ‘diễn biến hòa bình’ của thế lực thù địch”. Để hiện thực hóa nhiệm vụ ấy, cần phát huy vai trò của các “đội ngũ tiên phong trong đấu tranh trên mặt trận tư tưởng” - đó chính là các giảng viên lý luận chính trị của Đảng.

Trực tiếp đứng lớp giảng dạy về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihản và đường lối Đảng, mỗi giảng viên đồng thời là một tuyên truyền viên tích cực, góp phần củng cố lập trường tư tưởng cho học viên. Thông qua bài giảng, họ giúp học viên “nhận diện, nâng cao ý chí đấu tranh chống âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch”. Không những thế, nhiều giảng viên còn tham gia viết bài nghiên cứu, bài báo trên các tạp chí, diễn đàn khoa học để phản bác lại luận điệu sai trái. Họ cũng thường xuyên làm báo cáo viên tuyên truyền thời sự, định hướng dư luận xã hội tại địa phương, qua đó mở rộng ảnh hưởng tích cực trong cộng đồng.

Có thể nói, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị chính là “những cánh tay nối dài” của công tác tư tưởng của Đảng. Họ vừa trang bị cho học viên kiến thức lý luận nền tảng, vừa rèn luyện cho học viên bản lĩnh chính trị vững vàng để tự mình trở thành những hạt nhân đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái. Mỗi học viên được đào tạo tốt dưới sự dẫn dắt của giảng viên sẽ “trở thành lực lượng tham gia tích cực vào đấu tranh chống các luận điệu tuyên truyền xuyên tạc”. Như vậy, ảnh hưởng của người giảng viên không dừng lại ở lớp học, mà lan tỏa ra toàn xã hội thông qua hiệu ứng “nhân lên” ở các học viên của mình.

Thực tiễn cho thấy, ở đâu đội ngũ giảng viên lý luận chính trị làm tốt vai trò “người gác cổng” tư tưởng, ở đó trận địa tư tưởng của Đảng được củng cố vững chắc. Ngược lại, nếu giảng viên thiếu bản lĩnh, lơ là nhiệm vụ này thì dễ dẫn đến tình trạng “tự diễn biến”, “tự

chuyển hóa” trong một bộ phận cán bộ, đảng viên. Do vậy, Đảng rất coi trọng việc xây dựng đội ngũ giảng viên vừa “hồng” vừa “chuyên”, có phẩm chất chính trị kiên định, làm nòng cốt đấu tranh chống âm mưu diễn biến hòa bình. Mỗi giảng viên lý luận phải thực sự là một chiến sĩ kiên trung trên mặt trận tư tưởng, “góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng” trong giai đoạn hội nhập đầy thử thách hiện nay.

Thứ ba, giảng viên lý luận chính trị tham gia nghiên cứu khoa học, tổng kết thực tiễn và tư vấn chính sách

Vai trò của giảng viên lý luận chính trị không chỉ gói gọn trong giảng dạy, mà còn mở rộng trên lĩnh vực nghiên cứu khoa học và tham mưu chính sách về lý luận. Tính chất “đa diện” của đội ngũ này thể hiện rõ khi họ đồng thời là những nhà nghiên cứu, đóng góp vào phát triển lý luận của Đảng và hoạch định chính sách của Nhà nước.

Tại các trường chính trị ở Việt Nam cũng như Lào, nghiên cứu khoa học và tổng kết thực tiễn được xem là một trong những nhiệm vụ trọng tâm hàng đầu. Giảng viên chính là lực lượng trực tiếp thực hiện nhiệm vụ này: họ đề xuất đề tài, triển khai nghiên cứu, viết chuyên đề khoa học, tổng kết thực tiễn từ địa phương, và công bố kết quả phục vụ công tác xây dựng Đảng, chính quyền. Thông qua hoạt động nghiên cứu, giảng viên cập nhật và bổ sung tri thức mới vào bài giảng, đồng thời đóng góp những luận cứ khoa học cho việc xây dựng chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước. Chẳng hạn, nhiều giảng viên ở Lào đã tham gia nghiên cứu các vấn đề về xây dựng Đảng ở cơ sở, phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa, tổng kết những mô hình xóa đói giảm nghèo hiệu quả... Những kết quả nghiên cứu này được tổng hợp, báo cáo lên cấp có thẩm quyền, trở thành cơ sở tham mưu chính sách quan trọng cho lãnh đạo địa phương.

Theo Quy định 1131/NAPPA năm 2019 của Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Lào, một trong ba nhiệm vụ chính của trường chính trị tỉnh là “nghiên cứu lý luận và thực tiễn phục vụ dạy và học, cung cấp thông tin khoa học cho việc hoạch định chủ trương, đường lối của đảng bộ và chính quyền tỉnh”. Giảng viên với lợi thế am hiểu địa phương và kỹ năng nghiên cứu sẽ đảm trách việc này. Đây là điểm tương đồng với vai trò của giảng viên ở Việt Nam: “luôn là lực lượng xung kích hàng đầu tham gia toàn bộ quá trình nghiên cứu... từ xây dựng đề cương, thực hiện đề tài, đến công bố kết quả và ứng dụng vào thực tiễn”. Kết quả nghiên cứu của giảng viên không chỉ nâng cao chất lượng giảng dạy của chính họ, mà còn “đóng góp trực tiếp vào công tác tuyên truyền, phổ biến đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước” đến cán bộ, đảng viên và nhân dân. Nhờ vậy, khoảng cách giữa lý luận và thực tiễn được thu hẹp, lý luận được bổ sung sinh động từ thực tiễn và ngược lại, thực tiễn được soi sáng bởi lý luận kịp thời.

Ngoài nghiên cứu, nhiều giảng viên còn tham gia với vai trò chuyên gia tư vấn cho cấp ủy, chính quyền địa phương. Với kiến thức lý luận vững và tầm nhìn rộng, họ đóng góp ý kiến trong quá trình xây dựng nghị quyết của đảng bộ địa phương, tham gia hội đồng khoa học tỉnh, góp ý cho dự thảo chính sách phát triển kinh tế - xã hội, quốc phòng - an ninh tại địa bàn. Ở Lào, các trường chính trị tỉnh đã và đang trở thành “nghĩ thay, nghĩ trước” cho tỉnh ủy, cung cấp luận cứ khoa học giúp lãnh đạo địa phương hoạch định đường lối sát thực tiễn. Đây chính là đóng góp theo vai trò tư vấn chính sách của đội ngũ giảng viên lý luận chính trị, bên cạnh chức năng giảng dạy thường ngày.

Tựu trung, với tri thức lý luận sâu sắc và kinh nghiệm thực tiễn tích lũy từ quá trình giảng dạy - nghiên cứu, đội ngũ giảng viên lý luận chính trị đảm nhiệm hiệu quả vai trò “người nghiên cứu, tham mưu, tư vấn về công tác tư tưởng, lý luận” cho Đảng và Nhà nước. Vai trò này đặc biệt quan trọng trong giai đoạn hội nhập, khi mà nhiều vấn đề lý luận - thực tiễn mới nảy sinh đòi hỏi phải có sự tổng kết, nghiên cứu để kịp thời điều chỉnh chủ trương, chính sách. Giảng viên lý luận chính trị, bằng sự nhạy bén và tâm huyết khoa học của mình, đang góp phần đưa tri thức lý luận gắn liền thực tiễn, phục vụ đắc lực sự nghiệp đổi mới và phát triển đất nước Lào.

Thứ tư, giảng viên lý luận chính trị tấm gương về phẩm chất, đạo đức cách mạng

Một khía cạnh không kém phần quan trọng trong vai trò đa diện của giảng viên lý luận chính trị là vai trò nêu gương về phẩm chất, đạo đức. Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng từng căn dặn: “Một tấm gương đạo đức có giá trị hơn một trăm bài diễn thuyết về đạo đức”. Đối với người giảng viên dạy lý luận chính trị, lời dạy này càng thấm thía. Họ giảng về chủ nghĩa Mác - Lênin, về tư tưởng, đạo đức cách mạng, thì bản thân họ phải là hiện thân sống động của những phẩm chất đó.

Trên thực tế, “giảng chính trị đòi hỏi giữa lời nói và việc làm phải đi đôi, nói và làm phải đúng đường lối, chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước”. Học viên sẽ không “tâm phục khẩu phục” nếu người thầy dạy về liêm chính nhưng bản thân lại quan liêu, vụ lợi; nói về cần kiệm nhưng chính mình lại tham ô, lãng phí. Do đó, mỗi giảng viên lý luận chính trị phải thường xuyên rèn luyện đạo đức, lối sống, giữ gìn tính tiên phong gương mẫu của người đảng viên cộng sản. Một bài viết đã chỉ rõ: người giảng viên phải có “phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng trong sáng... lòng yêu nghề, tâm huyết với giảng dạy, khiêm tốn, trung thực, giản dị; tôn trọng, quý mến học viên; cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư” để “xứng đáng là tấm gương về đạo đức, lối sống đối với học viên”. Nêu gương ở đây không chỉ trong bài giảng mà cả trong ứng xử hàng ngày - từ tác phong làm việc khoa học, đúng giờ, đến lối sống giản dị, gần gũi, chan hòa với đồng nghiệp và học viên.

Tại các trường chính trị - hành chính ở Lào, yêu cầu nêu gương đạo đức của giảng viên cũng được đặt ra nghiêm túc. Đảng NDCM Lào luôn coi trọng việc xây dựng đạo đức cách mạng cho đội ngũ cán bộ nói chung và giảng viên nói riêng. Mỗi giảng viên phải giữ vững phẩm chất của “người chiến sĩ cộng sản”, trung thành tuyệt đối với chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn, nhạy bén trước những biểu hiện suy thoái về tư tưởng để tự điều chỉnh mình. Phẩm chất chính trị vững vàng, tác phong mẫu mực, lối sống trong sạch của giảng viên chính là “cái gốc cơ bản” giúp họ hoàn thành tốt nhiệm vụ trong mọi tình huống khó khăn. Bởi lẽ, giảng viên lý luận chính trị không chỉ truyền đạt tri thức mà còn bồi dưỡng phẩm chất chính trị cho người học. Sự nêu gương của thầy sẽ truyền cảm hứng mạnh mẽ để học viên noi theo, tự giác rèn luyện phẩm chất, lối sống.

Người Lào có truyền thống kính trọng thầy giáo, coi thầy như “người cha thứ hai”. Do đó, tấm gương của người thầy lý luận chính trị càng có sức lan tỏa lớn trong môi trường công tác. Thực tế cho thấy nhiều giảng viên ở Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Lào và các trường tỉnh đã trở thành những tấm gương sáng về phấn đấu vươn lên: vừa hoàn thành xuất sắc nhiệm vụ giảng dạy, vừa tận tụy giúp đỡ đồng nghiệp, dìu dắt lớp giảng viên trẻ, giữ gìn lối sống liêm khiết, giản dị. Những tấm gương ấy góp phần xây dựng niềm tin yêu, quý trọng của học viên đối với đội ngũ giảng viên, qua đó củng cố niềm tin vào lý tưởng cách mạng. Ngược lại, cũng cần thẳng thắn nhìn nhận, ở đâu đó vẫn có một số ít giảng viên chưa thực sự gương mẫu, còn biểu hiện hình thức trong giảng dạy và đạo đức. Những trường hợp này cần được uốn nắn kịp thời, bởi chỉ một “con sâu” cũng có thể làm suy giảm uy tín chung của cả đội ngũ.

Như vậy, đức và tài phải luôn song hành ở người giảng viên lý luận chính trị, trong đó đức làm nền tảng. Người giảng viên chính là tấm gương sống phản chiếu bài học lý luận mà họ truyền đạt. Giữ vững phẩm chất, đạo đức cách mạng, thực hiện “nói đi đôi với làm” không những là yêu cầu, mà còn là danh dự của mỗi giảng viên - những người đang ngày đêm gieo mầm lý tưởng cho các thế hệ cán bộ kế cận của Đảng.

4. Kết luận và khuyến nghị

Đội ngũ giảng viên lý luận chính trị tại Lào hiện nay giữ một vai trò trung tâm và đa diện trong sự nghiệp cách mạng. Họ là trung tâm tổ chức và quyết định chất lượng công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của Đảng; là lực lượng nòng cốt truyền bá chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Cayxôn Phômvihân, xây đắp niềm tin và lý tưởng cho các thế hệ cán bộ, đảng viên; đồng thời là những chiến sĩ xung kích trên mặt trận tư tưởng, kiên quyết đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá. Họ còn là những nhà nghiên cứu, tham mưu chính sách góp phần phát triển lý luận và thực tiễn; và

hơn hết, họ là những tấm gương sáng về phẩm chất, đạo đức cách mạng, truyền cảm hứng và niềm tin cho học viên noi theo.

Trong bối cảnh hội nhập quốc tế, vai trò của giảng viên lý luận chính trị lại càng được khẳng định và đòi hỏi cao hơn. Để xứng đáng với trọng trách “người gieo hạt giống đỏ” cho Đảng, mỗi giảng viên phải không ngừng phấn đấu vươn lên, tự hoàn thiện cả đức lẫn tài. Đồng thời, sự quan tâm đầu tư của Đảng, Nhà nước đối với đội ngũ này là hết sức quan trọng, tạo động lực để họ cống hiến hết mình.

Do đó, để đội ngũ giảng viên lý luận chính trị Lào hoàn thành tốt các vai trò trên trong giai đoạn hội nhập, cần tập trung thực hiện một số giải pháp trọng tâm sau:

Một là, bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho giảng viên. Phần lớn giảng viên lý luận chính trị ở Việt Nam đã có trình độ thạc sĩ, tiến sĩ khá cao (khoảng 85% có trình độ sau đại học) (Quang Hùng, 2015). Ở Lào, tỷ lệ này còn khiêm tốn, do đó việc tạo điều kiện cho giảng viên đi học cao học, nghiên cứu sinh trong và ngoài nước là hết sức cần thiết. Thực tế hợp tác Việt - Lào thời gian qua cho thấy hiệu quả tích cực: chỉ riêng năm 2023, đã có hàng chục cán bộ Lào được cử sang Việt Nam đào tạo thạc sĩ, tiến sĩ về lý luận chính trị, góp phần nâng cao trình độ cho đội ngũ giảng viên trẻ. Bên cạnh đó, cần thường xuyên mở các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ sư phạm, cập nhật kiến thức mới về lý luận và thực tiễn cho giảng viên. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Lào đã có các chương trình trao đổi chuyên đề, tập huấn giảng viên định kỳ, qua đó giúp giảng viên Lào học hỏi kinh nghiệm đổi mới phương pháp giảng dạy, ứng dụng công nghệ thông tin từ phía Việt Nam.

Hai là, nâng cao năng lực ngoại ngữ và hội nhập. Trong thời đại toàn cầu hóa, việc nắm bắt dòng chảy tư tưởng, xu thế phát triển trên thế giới là rất quan trọng đối với người làm công tác lý luận. Tuy nhiên, hiện nay tỷ lệ giảng viên lý luận có khả năng sử dụng ngoại ngữ ở mức cao chưa nhiều. Ở Việt Nam, chỉ khoảng 26,8% giảng viên các trường chính trị tỉnh có thể sử dụng ngoại ngữ trong giảng dạy, nghiên cứu (Tạp chí Lý luận chính trị, 2021). Tại Lào, ngoại ngữ (tiếng Anh, tiếng Pháp) cũng là điểm yếu cần khắc phục. Do đó, cần khuyến khích giảng viên học ngoại ngữ, thậm chí tạo môi trường sử dụng ngoại ngữ (như mời chuyên gia nước ngoài giảng bài, tham gia hội thảo quốc tế...). Song song, đẩy mạnh trao đổi học thuật với các nước, đặc biệt là với Việt Nam - nơi có nhiều điểm tương đồng về lý luận nhưng cũng tiếp cận nhanh với tri thức mới. Qua hội nhập, giảng viên Lào sẽ tích lũy thêm kiến thức, tư duy hiện đại, từ đó nâng cao chất lượng bài giảng và nghiên cứu của mình.

Ba là, tăng cường bản lĩnh chính trị và tinh chiến đấu. Nghị quyết Trung ương Đảng Lào gần đây nhấn mạnh phải “xây dựng nội bộ Đảng vững mạnh, có chung bản lĩnh chính trị,

tư tưởng”. Đối với giảng viên lý luận - những “đảng viên của đảng viên” - càng phải tuyệt đối trung thành với lý tưởng cộng sản, kiên định đường lối Đảng. Cần thường xuyên giáo dục, rèn luyện để mỗi giảng viên thực sự là tấm gương “vừa hồng, vừa chuyên”. Công tác quy hoạch, bổ nhiệm giảng viên cũng phải chặt chẽ, đúng tiêu chuẩn, tránh để những người thiếu phẩm chất lọt vào đội ngũ làm ảnh hưởng uy tín chung. Mặt khác, tạo môi trường để giảng viên phát huy tính sáng tạo, dám nghĩ dám làm, dám đấu tranh bảo vệ quan điểm đúng. Chẳng hạn, khuyến khích giảng viên viết bài phản bác các luận điệu sai trái trên báo chí, tham gia các diễn đàn đấu tranh tư tưởng; khen thưởng kịp thời những cá nhân có thành tích trong công tác này. Như tỉnh Cà Mau (Việt Nam) đã làm: triển khai Nghị quyết 35 về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, tạo điều kiện cho giảng viên LLCT của Học viện Chính trị - Hành chính quốc gia Lào tham gia các hội thảo, tọa đàm về đấu tranh tư tưởng, qua đó nâng cao tính Đảng, tính chiến đấu. Lào có thể tham khảo kinh nghiệm này để bồi dưỡng bản lĩnh cho đội ngũ giảng viên của mình.

Bốn là, đảm bảo chế độ, chính sách và môi trường làm việc thuận lợi. Chế độ đãi ngộ thỏa đáng (lương, phụ cấp, khen thưởng) sẽ khuyến khích giảng viên gắn bó lâu dài với nghề. Bên cạnh đó, cần quan tâm đầu tư cơ sở vật chất, tài liệu giảng dạy, xây dựng thư viện, phòng học hiện đại phục vụ tốt công tác giảng dạy - nghiên cứu. Lãnh đạo nhà trường cần thường xuyên lắng nghe, đối thoại với giảng viên, kịp thời tháo gỡ khó khăn về chuyên môn lẫn đời sống. Khi giảng viên được tạo điều kiện tối đa, họ sẽ phát huy tốt nhất năng lực và nhiệt huyết, góp phần nâng cao chất lượng đào tạo cán bộ./.

Tài liệu tham khảo

1. Đảng Cộng sản Việt Nam (2018), *Nghị quyết số 35-NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*.
2. Đảng Nhân dân Cách mạng Lào (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*.
3. Lê Thu Hường (2025), “Nâng cao chất lượng đội ngũ giảng viên lý luận chính trị ở các trường chính trị tỉnh”, *Tap chí Quản lý nhà nước*, 21/08/2025.
4. Nguyễn Thế Sang (2024), “Vai trò, nhiệm vụ của đội ngũ giảng viên trường chính trị cấp tỉnh”, *Tap chí Lý luận chính trị điện tử*, 04/03/2024.
5. Phouvone Sithonthongdam (2023), *Tóm tắt Luận án Tiến sĩ: “Năng lực tư duy lý luận của đội ngũ giảng viên các trường chính trị và hành chính cấp tỉnh nước CHDCND Lào hiện nay”*, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

6. Phouvone Sithonthongdam (2024), “Công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ của các trường chính trị và hành chính cấp tỉnh tại Lào hiện nay”, *Tạp chí Lý luận chính trị điện tử*, 18/05/2024.
7. Quang Hùng (2015), “Người giảng viên lý luận chính trị ngoài phẩm chất, đạo đức cần phải có chữ ‘Tâm’”, đăng trên *Cổng thông tin Ban Tuyên giáo Tỉnh ủy Bình Thuận*, 03/08/2015.
8. Tạp chí Lý luận chính trị (2021), “Giảng viên các trường chính trị với việc nhận diện, phản bác các luận điệu xuyên tạc chủ nghĩa Mác – Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh”, 21/07/2021.
9. Wikipedia tiếng Việt (2025), “Tư tưởng Kaysone Phomvihane”, truy cập ngày 27/08/2025.

Nguồn: [Tạp chí Lý luận chính trị và Truyền thông điện tử](#)